

Jednorodičovské rodiny potrebujú ľahší prístup k informáciám a komplexnú odbornú pomoc

Bratislava, 4. októbra 2021

Nezisková organizácia JEDEN RODIČ, v spolupráci s poradenskou spoločnosťou Centire a Akadémiou sociálnej ekonomiky Slovenskej sporiteľne, zorganizovali 29. septembra diskusný okrúhly stôl na tému: **AKO POMÔŤ JEDNORODIČOVSKÝM RODINÁM**. Podujatia sa zúčastnilo 31 odborníkov z verejného, súkromného a mimovládneho sektora. Pokúsili sa identifikovať a pomenovať problémy jednorodičovských rodín s ktorými pravidelne pracujú a ktoré sa koronakrízou ešte viac zintenzívnili.

Rodiny s jedným rodičom sú dlhodobo vystavené sociálnemu vylúčeniu a riziku chudoby, pričom prebiehajúca pandémia ich problémy ešte prehĺbila. Niektorí rodičia prišli o prácu, alebo ostali doma. Ale všetci sa museli postarať o deti, ktoré po zatvorení škôl zostali doma, bez systémovej podpory v spoločnosti. Viacerým rodinám hrozilo, že nebudú mať peniaze ani na úhradu nákladov spojených s bývaním, a tak ľahko skončia v krízových centrách. *„Jednorodičovské rodiny čelia celému spektru problémov a existujúce formy pomoci v spoločnosti nepostačujú. Na Slovensku je ich asi 150 tisíc, tento problém sa týka takmer 200 tisíc detí, pričom výdavky na starostlivosť o deti a ich vzdelávanie pohlcuje viac ako 20 percent príjmov domácnosti, čo je po Cypre najviac v Európskej únii,“* približuje Richard Fekete z Akadémie sociálnej ekonomiky.

Na tému *„Ako pomôcť jednorodičovským rodinám“* diskutovali zástupcovia štátnych a mimovládnych organizácií, ale aj súkromnej sféry, ktoré sa téme sociálnej pomoci rodinám i jednotlivcom venujú už desaťročie. Ako prioritné oblasti, ktoré si vyžadujú riešenia, sa v rámci diskusie ukázali najmä psychická preťaženosť rodičov, nedostatok flexibilných pracovných miest na trhu práce pre osamelých rodičov, obmedzenia pri čerpaní z existujúcich foriem štátnej pomoci, ktoré majú neblahý dopad na túto zatiaľ nezadefinovanú, ale zároveň ohrozenú skupinu ľudí. Taktiež je to aj nedostupnosť bývania (nízky počet sociálnych bytov), problém s prenajímaním bývania rodinám s deťmi, ktoré mnohí prenajímatelia vnímajú ako rizikovú skupinu, ale aj dennodenné prekážky v spoločnosti akými napríklad sú neuprednostnenie prijatia detí do predškolských zariadení z rodín, kde je osamelý rodič jediný živiteľ rodiny. Rovnako ako problematická je v súčasnosti nemožnosť získania príspevku na opatrovateľa, ak je v rodine člen rodiny so zdravotným znevýhodnením alebo ak je starý rodič priamy príbuzný a vychováva svoje vnúčatá, tak nemá v systéme pomoci riešenie. Či už privyrobiť si alebo získať príspevok pre takto nezaopatrené dieťa, ktoré vychováva senior z

dôchodku. V neposlednom rade to je nedostatok vzdelávania a odbornej podpory detí a dospelých v téme jednorodičovstva. *“Už dávnejšie sme mali potrebu vytvoriť platformu, kde by sme mohli viesť odbornú diskusiu k problémom členov z jednorodičovských domácností. Preto sme oslovili organizácie naprieč našou spoločnosťou, ktoré sa venujú tejto pomoci. Odborníci z daných oblastí, ktorí s neúplnými rodinami pracujú, majú totiž najlepšie skúsenosti s prekážkami, s ktorými sa tieto rodiny každodenne stretávajú,”* povedala riaditeľka neziskovej organizácie JEDEN RODIČ Eva Marková, ktorá bola zvolávatelom tohto diskusného fóra.

Diskutujúci ocenili sieť, ktorá sa postupne vytvára na pomoc rodičom a deťom z neúplných rodín. Aj z jednotlivých diskusných príspevkov vzišiel záver, že tieto rodiny potrebujú komplexnú pomoc na to, aby sa dostali z tejto náročnej životnej situácie. *“Uvedomujeme si, že okrem priamej práce s rodičmi potrebujeme byť aktívni aj na tomto poli. V rámci projektu “Podporujeme jednorodičov online” chceme rozpracovať podrobnejší návrh už pomenovaných, ako i nových opatrení. Zameriame sa tak na krátkodobý horizont, rok až dva, ako aj na systémové zmeny, ktoré by mali dlhodobo pomáhať neúplným rodinám. Do procesu prípravy opatrení zapojíme cez diskusie a focusové skupiny aj samotných rodičov, ako i dôležitých aktérov zo samospráv a štátnej správy. Nezabúdame však ani na zamestnávateľov, ktorí budú taktiež zapojení do rozhovorov, aby sme pokrývali aj oblasť zosúladenia rodinného a pracovného života jednorodičov,”* dodala Eva Marková.

Jednorodičovské rodiny s nezaopatrenými deťmi patria medzi najviac ohrozené skupiny ľudí postihnuté dôsledkami pandémie. Sociálna izolácia a samota, s ňou spojené zvýšené riziko krízových situácií v rodinách, duševné vypätie, stres z novej životnej situácie, zhoršenie zdravia, hrozba straty vlastného bývania, zvýšené náklady na bývanie, strata príjmu, absencia možností na získanie flexibilnej práce a adekvátneho príjmu pre rodinu, alebo aj zosúladenie rodinného a pracovného života. Taktiež nemožnosť zabezpečenia materiálne technického vybavenia na dištančné vzdelávanie detí, ktoré nemajú prístup k online vyučovaniu. Tieto a iné sú reálne problémy jednorodičovských rodín, ktoré s nástupom koronakrízy sa ešte viac zhoršili a vyšli na povrch. Preto spoločnosť Centire a Akadémia sociálnej ekonomiky Slovenskej sporiteľne prišla s grantovou výzvou na pomoc jednorodičovským rodinám do ktorej je možné sa zapojiť do 10. októbra. Následne komisia vyberie 10 najlepších projektov, ktoré budú súťažiť o účasť v akcelarátoch a hlavnú výhru vo výške 5 000 eur na realizáciu svojho nápadu. Do výzvy je pritom potrebné iba vyplniť jednoduchý formulár. *„V našej výzve hľadáme a podporíme najlepšie riešenia, ktoré pomôžu zlepšiť situáciu týchto rodín a detí v nich. Napríklad v oblasti flexibility práce, bývania, nákupu potravín, sociálno-právneho poradenstva, pomoci pri výučbe alebo opatrovaní detí a podobne. Do výzvy sa môžu zapojiť občianske združenia, nadácie, cirkvi, samosprávy či študenti. Zapojiť sa môžu aj neziskové organizácie a iniciatívy, ktoré sa v tejto oblasti už angažujú v teréne, od distribúcie rúšok cez nákupy jedla až po pomoc pri výučbe detí a chcú svoje služby profesionalizovať alebo naškálovať na väčšie územie alebo väčší počet klientov, ale chýbajú im financie. Hľadáme aj firmy, ktoré sú ochotné pomôcť týmto*

rodinám, či už službami alebo produktami alebo vytváraním flexibilných pracovných príležitostí alebo práce na doma,“ predstavuje zameranie výzvy Ľubomír Billý z Centire.

Okrúhleho stola sa zúčastnili zástupcovia organizácií:

Ministerstvo práce sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, Centire s.r.o., Slovenská Sporiteľňa, Nadácia Slovenskej sporiteľne, Akadémia sociálnej ekonomiky, BILLA Slovensko, ENVIDOM, Nadácia J&T, Nadácia Rádia Expres, Nadácia pre deti Slovenska, Orange Slovensko, Reckitt, Botticelli, Oz. MAKO, SLAVKINE, o. z., Oz. KOLOBEH ŽIVOTA, Platforma rodín detí so zdravotným znevýhodnením, OZ Rodičia.sk, Liga za duševné zdravie SR, o.z. a JEDEN RODIČ, n.o.

Diskusné stretnutie k téme osamelých rodičov sa konalo v takomto formáte po prvýkrát. Bolo súčasťou projektu “Podporujeme jednorodičov online”, ktorý je podporený z programu ACF – Slovakia a financovaný z Finančného mechanizmu EHP 2014-2021. Správcom programu je Nadácia Ekopolis v partnerstve s Nadáciou otvorenej spoločnosti Bratislava a Karpatskou nadáciou.

[Zostrih z okrúhleho stola si môžete pozrieť tu: \(5\) Okrúhly stôl Ako pomôcť jednorodičovským rodinám - YouTube](#)

Pre viac informácií, prosím, kontaktujte:

Eva Marková (JEDEN RODIČ, n.o.)

Tel: 0903 125 413

E-mail: markova@jedenrodic.sk